



Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.

GLOBALG.A.P. UYGULAMA KILAVUZU

U.KL.04
Rev.00 / 05.2023

CTR ULUSLARARASI BELGELENDİRME VE DENETİM LTD. ŞTİ.
Batı Bulvarı ATB İş Merkezi G Blok No.160 Macunköy Yenimahalle / ANKARA
Tel. 0 312 397 82 00 Faks. 0 312 397 82 10
www.ctr.com.tr | ctr@ctr.com.tr

© CTR LTD. ŞTİ.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ	ÜRÜN BELGELENDİRME MÜDÜRÜ	KALİTE MÜDÜRÜ

Bu dokümanın CTR LTD. ŞTİ' nin izni olmadan kullanılması, kopyalanması ve üçüncü şahıslara dağıtılması yasaktır.
Bu doküman, yazdırıldığında KONTROLSÜZ KOPYA' dır.



Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DOKÜMAN NO

U.KL.04

GLOBALG.A.P. UYGULAMA KLAVUZU

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

00

02.05.2023

2 / 16

İÇİNDEKİLER

1.	AMAÇ, KAPSAM VE SORUMLULAR.....	3
1.1.	AMAÇ.....	3
1.2.	KAPSAM.....	3
1.3.	SORUMLULAR	3
2.	KISALTMA VE TANIMLAR	3
3.	SERTİFİKASYON KAPSAMI	5
3.1.	GLOBALG.A.P. ÜRÜN LİSTESİ.....	5
3.2.	KYS İLE ÜRETİCİ GRUPLARI/ÇOKLU SAHA ÜRETİCİLERİ İÇİN GEREKLİLİKLER.....	5
3.3.	PERSONELİN YETERLİLİĞİ VE EĞİTİMİ	5
3.4.	DOKÜMAN KONTROL	7
3.5.	İÇ DENETİMLER	7
3.6.	ÜRÜN GERİ ÇEKME	9
3.7.	DIŞ KAYNAKLI FAALİYETLER.....	9
3.8.	SERTİFİKAYA EK ÜRETİCİLERİN/ALANLARIN KAYDI	10
3.9.	HASAT HARIÇ TUTMA	10
3.10.	HASAT SONRASI ÜRÜN İŞLEMENİN HARIÇ TUTULMASI	11
4.	DENETİMLER	11
4.1.	İLK DENETİMLER.....	11
4.2.	DEVAM EDEN (MÜTEAKİP) DENETİMLER.....	12
4.3.	ÇİFTLİK DENETİM SÜRESİ.....	13
5.	İÇ KONTROL	14
6.	KALİFİKASYON GEREKLİLİKLERİ	14
6.1.	DAHİLİ KYS VE ÇİFTLİK DENETÇİLERİ İÇİN RESMİ NİTELİKLER	14
6.2.	TEKNİK BECERİLER VE NİTELİKLER.....	14
6.3.	İLETİŞİM BECERİLERİ	15
6.4.	BAĞIMSIZLIK VE GİZLİLİK.....	15



Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DOKÜMAN NO

U.KL.04

GLOBALG.A.P. UYGULAMA KILAVUZU

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

00

02.05.2023

3 / 16

1. AMAÇ, KAPSAM VE SORUMLULAR

1.1. Amaç

Bu kılavuz, GlobalG.A.P. kapsamında, numune alma faaliyetleri dâhil olmak üzere denetim faaliyetlerinin temelini teşkil eden kuralların ve bu kurallar bütününe oluşturduğu denetim sisteminin uygulama yönteminin açıklanması amacıyla hazırlanmıştır.

1.2. Kapsam

Bu prosedür, GlobalG.A.P. sekreterliği tarafından yayınlanan “Bitkisel Üretim” kapsamında gerçekleştirilen ürün belgelendirme faaliyetlerini kapsar. Bitkisel üretim kapsamı “yaş meyve ve sebze” alt kapsamından oluşur.

1.3. Sorumlular

Bu prosedürün uygulanmasından Ürün Belgelendirme Bölümü’nde görev yapan ilgili personel sorumludur.

2. KISALTMA VE TANIMLAR

2.1. PS: Paralel sahiplik

2.2. ÜİA: Ürün işleme alanı

2.3. SK: Sertifikasyon kuruluşu

2.4. KYS: Kalite yönetim sistemi

2.5. GGN: GlobalG.A.P. numarası

2.6. IFA (Entegre Çiftlik Güvencesi): Lisanslı hizmetlerin bir kapsamı olarak modüler GlobalG.A.P. çiftlik sertifikasyon standardını ve bunun tüm sistem kurallarını ifade eder (*Ref. GlobalG.A.P. Genel Kurallar Part 1- Annex 1.4 – Tanımlar*).

2.7. GGN: GLOBALG.A.P. Numarası (*Ref. GlobalG.A.P. Genel Kurallar Part 1- Annex 1.4 – Tanımlar*).

2.8. FSS: Gıda Güvenliği Sistemi (*Ref. Dahili Tanım*).

2.9. CP (Kontrol Noktası): GLOBALG.A.P tarafından İyi Tarım/Su Ürünleri Uygulamalarının uygulanması için talep edilen gereksinimlerin her biri. GLOBALG.A.P Standartları dahilinde, kontrol noktaları Majör Zorunluluklar, Minör Zorunluluklar veya Tavsiyeler olarak sınıflandırılır (*Ref. GlobalG.A.P. Genel Kurallar Part 1- Annex 1.4 – Tanımlar*).

2.10. CPCC (Kontrol Noktası ve Uygunluk Kriteri): Bir üreticinin performansının hem dahili hem de harici olarak ölçüldüğü standardı oluşturan kapsamlı kontrol noktaları ve uygunluk kriterleri seti (*Ref. GlobalG.A.P. Genel Kurallar Part 1- Annex 1.4 – Tanımlar*).

2.11. AB: Akreditasyon kuruluşu anlamına gelmekte ve ISO/IEC 17065 standardı doğrultusunda Sertifikasyon Kuruluşunu akredite eden ve GLOBALG.A.P./FoodPLUS GmbH şirketi ile Mutabakat Anlaşması imzalamış olan bir kuruluşu ifade etmektedir (*Ref. GlobalG.A.P. Genel Kurallar Part 1- Annex 1.4 – Tanımlar*).

2.12. Belgelendirme Kapsamı: Belgelendirmenin gerçekleştirildiği ürün(ler), uygulanan belgelendirme programı ve ürün(ler)in uygunluğu konusunda hüküm verirken referans alınan, yayın tarihleri dâhil standart(lar) ve diğer normatif dokümanların belirlenmesidir (*Dahili düzenleme, Ref. TS EN ISO/IEC 17065*).

2.13. Bireysel Sertifikasyon: Başvuruda bulunan ve belgelendirilen tüzel kişilik (*Ref. GlobalG.A.P. Genel Kurallar Part 1- Annex 1.4 – Tanımlar*).

2.14. Majör Gereklilikler: Üreticinin GlobalG.A.P sertifikası alabilmesi için uyması gereken üç tip kontrol noktasından biri. Majör Zorunlulukların %100’üne uymak zorunludur (*Ref. GlobalG.A.P. Genel Kurallar Part 1- Annex 1.4 – Tanımlar*).



Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DOKÜMAN NO

U.KL.04

GLOBALG.A.P. UYGULAMA KLAVUZU

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

00

02.05.2023

4 / 16

- 2.15. Minör Gereklilikler:** Üreticinin GLOBALG.A.P sertifikası alabilmesi için uyması gereken üç tip kontrol noktasından biri. Üreticiler, geçerli tüm Minör Zorunlulukların %95'ine uyacaktır (Ref. GlobalG.A.P. Genel Kurallar Part 1- Annex 1.4 – Tanımlar).
- 2.16. Tavsiyeler:** GLOBALG.A.P standartları dahilindeki üç tip kontrol noktasından biri. Tüm tavsiye kontrol noktaları, öz değerlendirmeler ve harici duyurulan denetimler sırasında denetlenecektir, ancak Tavsiyelerin başarılı bir şekilde karşılanması için bir gereklilik yoktur (Ref. GlobalG.A.P. Genel Kurallar Part 1- Annex 1.4 – Tanımlar).
- 2.17. Kontrol:** Üretim sahası düzeyinde CPCC ile uyumluluğun doğrulanması (Ref. GlobalG.A.P. Genel Kurallar Part 1- Annex 1.4 – Tanımlar).
- 2.18. Denetim:** Denetim delili elde etme ve bunları objektif olarak değerlendirerek denetim kriterlerinin karşılanma derecesini tespit etmek için yapılan sistematik, bağımsız ve dokümente edilmiş proses (Ref. TS EN ISO 19011).
GLOBALG.A.P sistemi içinde bir denetim, bir üretici grubunun kalite yönetim sisteminin (KYS) veya KYS uygulayan çok sahali bir Seçenek 1 üreticisinin değerlendirmesini ifade eder (Ref. GlobalG.A.P. Genel Kurallar Part 1- Annex 1.4 – Tanımlar).
- 2.19. Grup Sertifikasyonu:** Sözleşmeyle bir araya gelen üreticilerin ürettiği ürünlerin, üretici örgütü veya müteşebbis adına sertifikalandırılmasıdır (Ref. Dahili tanım).
- 2.20. Kişi/Kuruluş:** Üretici, üretici örgütü veya müteşebbisi kapsayan terim. (Ref. Dahili tanım)
- 2.21. Sertifikasyon Kuruluşu (CB):** ISO/IEC 17065 akreditasyon gereklilikleri, GLOBALG.A.P Genel Yönetmelikleri ve 'GLOBALG.A.P Lisans ve Belgelendirme Sözleşmesi' uyarınca üreticilere veya üretici gruplarına GLOBALG.A.P Standartlarına göre kontrol ve belgelendirme gibi uygunluk değerlendirme hizmetleri sunan bir kuruluş (Ref. GlobalG.A.P. Genel Kurallar Part 1- Annex 1.4 – Tanımlar).
- 2.22. Kontrollü Üretim Sistemi:** Tarımsal üretim faaliyetlerin bütün aşamalarının belirlenmiş kriterler çerçevesinde periyodik olarak gözden geçirilmesi ve her türlü olumsuz gelişmeye karşı önlem alınması için oluşturulan ve sürdürülebilir olan sistemdir (Ref. Dahili tanım).
- 2.23. Kontrolör:** GlobalG.A.P. sistemi içinde bir denetçi, üretici gruplarının kalite yönetim sistemini ve GlobalG.A.P. standardına uygunluk için bir KYS'nin GlobalG.A.P. 'de mevcut olan KYS kontrol listesine göre uygulandığı Seçenek 1 çoklu sahalarını denetlemek için nitelikli bir kişidir. GlobalG.A.P. denetçileri aynı zamanda üretim sahalarını denetleme yetkisine de sahiptir (Ref. GlobalG.A.P. Genel Kurallar Part 1- Annex 1.4 – Tanımlar).
- 2.24. Denetçi:** Denetçi, Genel Yönetmelik Bölüm III'te belirtilen gerekliliklere uyan ve GlobalG.A.P. denetimlerini gerçekleştiren kişidir (Ref. GlobalG.A.P. Genel Kurallar Part 1- Annex 1.4 – Tanımlar).
- 2.25. Uyarı:** Belgenin askıya alınmasından önce belgelendirilmiş kişi/kuruluşa kural dışı durumları ortadan kaldırması için yapılan ikazdır. (Ref. Dahili tanım)
- 2.26. Uygunsuzluk:** (1) Kontrol listelerinde yer alan kontrol noktalarından herhangi birine kısmen ya da tamamen uyulmaması durumudur. (Ref. Dahili tanım) (2) Ürüne ilişkin belirlenmiş gerekliliklerden ya da belgelendirme kuruluşu tarafından belirlenmiş belgelendirme gerekliliklerinden sapma. (Dahili düzenleme)
- 2.27. Masabaşı kontrol:** Denetimden önce yapılan, hazır olup olmadığının teyidi amaçlı yapılan kayıt altına alınan kontrol (Ref. Dahili tanım).
- 2.28. GGS:** Gıda güvenliği standardı (Ref. Dahili tanım).

Not - Tanımlarda, referans alınan dokümanlar belirtilmiştir. Dahili tanım, CTR tarafından yapılan tanıımı; dahili düzenleme, referans dokümanlarda bulunan ilgili tanımın uyarlanması ile elde edilen tanıımı; doğrudan referans gösterilenler ise ilgili dokümandan birebir alınan tanıımı göstermektedir.



Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DOKÜMAN NO

U.KL.04

GLOBALG.A.P. UYGULAMA KLAVUZU

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

00

02.05.2023

5 / 16

3. SERTİFİKASYON KAPSAMI

3.1. GlobalG.A.P. Ürün listesi

Bitkiler olarak sınıflandırılan ürünler genellikle GLOBALG.A.P. ürün listesinde ayrı tanımlama numaralarına sahip ayrı ürünler olarak listelenir. Bununla birlikte, birden fazla bitki ürününün yetiştirildiği durumlarda, kalıntı testinin her bir ürün üzerinde yapılması gerekmez, bitki grubunun riskine dayanır. Bitkilerde bitki koruma ürünlerinin kullanımı, aynı şekilde, her bir ürün (bitki) için değil, bir grup olarak bitkiler için geçerlidir.

Saksıda yetiştirilen meyve ve sebze ürünlerinde, saksıda olgun bitki yetiştirilip son tüketiciye satılmak isteniyorsa (olgun meyve olmasa bile), ürün meyve ve sebze kategorisi altında tescil edilir. Satış anında bitkinin yenilebilir kısmı yoksa kalıntı testi gerekli değildir. Fidanların saksıda yetiştirilmesi ve üreticilere fidan olarak satılması halinde, fidanlar bitki çoğaltma materyali kategorisi altında kayıt altına alınır. Sert kabuklu yemiş ve benzeri ürünlerin üretiminde "kabuk çıkarma", örneğin kuruyemişlerin dıştaki daha yumuşak veya yapraklı kısmının çıkarılması anlamına gelir. Bu işleme aynı zamanda "kabuklama" da denir. İşlem, budamaya benzer bir faaliyet olarak görülebileceği için sertifika kapsamındadır. Buna karşılık, "kabuksuzlaştırma", sert kahverengi kabuğun (örneğin fındıkların) çıkarılması anlamına gelir ve bu işlem IFA kapsamında değildir. Yalnızca terapötik, tıbbi veya eğlence amaçlı kullanılan bitkiler, bitkiler kapsamına girmez. Tıbbi amaçlar ; herhangi bir bitkinin belirli bir fiziksel hastalığı, hastalığı ve/veya zihinsel sıkıntıyı tedavi etme amacı ile kullanılması olarak tanımlanır.

3.2. KYS ile Üretici Grupları/Çoklu Saha Üreticileri İçin Gereklilikler

3.2.1 Yasallık ve Yönetim

- Başvuru sahibinin tüzel kişi olduğunu açıkça gösteren belgeler bulunmalıdır.
- Tüzel kişiye, tarımsal üretim ve/veya ticaret yapma konusunda yasal hak verilmiş olması ve üretici grubu üyeleri ve üretim yerleri ile yasal olarak sözleşme yapabilmesi ve temsil edebilmesi gerekir.
- Bir tüzel kişilik ülke başına yalnızca 1 kys işletebilir.
- Yalnızca Seçenek 1 kapsamında belgelendirilebilen bir tüzel kişilik, Seçenek 2 belgelendirmesi için bir üretici grubuna katılabilir.
- KYS'ye sahip bir üretici grubu/multisite üreticisi başka bir üretici grubuna katılırsa, iki KYS, sertifika sahibi olacak yeni tek bir tüzel kişilik tarafından yönetilmek üzere tek bir KYS'de birleşir. Sertifika sahibi, ürünün piyasaya arzı da dahil olmak üzere tüm tescilli üretimden yasal olarak sorumludur.
- KYS'ye sahip bir üretici grubu/çoklu alan üreticisi başka bir üretici grubuna katılırsa, iki KYS, sertifika sahibi olacak yeni tek bir tüzel kişilik tarafından yönetilmek üzere tek bir KYS'de birleşir. Sertifika sahibi, ürünün piyasaya arzı da dahil olmak üzere tüm tescilli üretimden yasal olarak sorumludur.

❖ GFS için ek gereklilik şu şekildedir;

Yönetim üyeleri yıllık olarak bir yönetim gözden geçirmesi yapacak, gerekli değişiklikleri yapacak ve gözden geçirmeyi ve sonuçları belgeleyecektir. Yönetimin gözden geçirmesi, gıda güvenliği kaynaklarının, önceki yönetim incelemelerinden alınan eylemlerin durumunun, KYS ile ilgili dış ve iç değişikliklerin ve KYS'nin etkinliğinin gözden geçirildiği yıllık bir personel toplantısı şeklini alabilir. Bu yönetim incelemesinin kanıtı mevcut olacak ve CTR denetçisi tarafından doğrulanacaktır.

3.2.1.1. Üretici Gruplarının Üretici Grubu Üyeleri

- Her bir üretici grubu üyesi ile tüzel kişi arasında yürürlükte olan yazılı sözleşmeler bulunur. Sözleşmeler aşağıdaki unsurları içerecektir:
 - Üretici grubu adı ve yasal kimliği.
 - Üretici grubu üyesinin adı ve yasal kimliği.
 - Üretici grubu üyesinin iletişim adresi.

- Sertifikalı ve sertifikasız üretim süreçlerinden kaynaklanan ürünler de dahil olmak üzere her bir üretim sahasının detayları (sözleşme, bu bilgi için üretici grubunun dahili siciline atıfta bulunabilir).
 - Sertifikalı ve sertifikasız üretim süreçlerinden kaynaklanan ürünler de dahil olmak üzere her bir üretim sahasının detayları (sözleşme, bu bilgi için üretici grubunun dahili siciline atıfta bulunabilir).
 - Alan (bitkiler) veya tonaj (su kültürü) ayrıntıları (sözleşme, bu bilgi için üretici grubunun dahili siciline atıfta bulunabilir).
 - Üretici grup üyesinin ilgili GLOBALG.A.P. standardının gerekliliklerine uyma taahhüdü.
 - Üretici grubu üyesinin sözleşmesi, üretici grubunun belgelenmiş prosedürlerine, politikalarına ve sağlandığı durumlarda teknik tavsiyeye uymayı karşılar.
 - GLOBALG.A.P. gereklilikleri veya diğer dahili gereklilikler karşılanmazsa uygulanabilecek yaptırımlar.
 - Üretici grubu üyelerinin ve üretici grubu temsilcilerinin imzaları.
- b) Kayıtlı üretici grubu üyeleri, üretici grubunun ortak KYS'sine tabi olmakla birlikte, ilgili üretim yerlerinden yasal olarak sorumludur.
- c) Üretici grubu üyeleri yasal sertifika sahibi değildir. Bu nedenle üretici grup belgesine istinaden kendi adlarına ürün pazarlayamazlar. Sertifikaya bakmaksızın satışı yapılan tüm ürünler, üretici grubu kütle denklik sistemine kaydedilecektir.

3.3. Personelin Yeterliliği Ve Eğitimi

- a) Yönetim, ilgili GLOBALG.A.P. standardına uygunluk sorumluluğu olan tüm personelin yeterince eğitilmiş olmasını ve tanımlanan yetkinlik gereksinimlerini karşılamasını sağlayacaktır:
- (i) KYS iç denetçileri ve iç çiftlik denetçileri üreticilerden/alanlardan bağımsız olacaktır. GFS için bunlara ek KYS yöneticisi de üreticilerden/alanlardan bağımsız olacaktır.
 - (ii) KYS iç denetçilerinin, çiftlik iç denetçilerinin ve KYS yöneticilerinin yetkinliği, yönetim tarafından kontrol edilecek ve kilit personel için minimum yeterlilik gereksinimleri CTR tarafından gözden geçirilecek.
- b) Yetkinliği göstermek için, GLOBALG.A.P. gerekliliklerine uygun olarak dahil olan tüm kilit personel (yöneticiler, iç denetçiler, vb.) için niteliklerin ve eğitimin kayıtları muhafaza edilmelidir.
- c) Birden fazla dahili KYS veya dahili çiftlik denetçisi varsa, ilgili GLOBALG.A.P. standardının (örneğin belgelenmiş iç tanık denetimleriyle) yaklaşımında tutarlılığı (kalibrasyon) sağlamak için eğitim ve değerlendirme yaptırılmalıdır.
- d) Kilit personelin ilgili GLOBALG.A.P. standardına uyumla ilgili gelişmelerden ve yasal değişikliklerden haberdar ve haberdar olduğunu gösteren sistemler yürürlükte olacaktır. Yukarıda tanımlandığı gibi, kilit personel için göreve başlama ve yıllık tazeleme eğitimlerinin kanıtı, varsa mevzuata uygunluk da dahil olmak üzere mevcut olacaktır.

3.4. Doküman Kontrol

- a) GLOBALG.A.P. uyumluluğu için KYS'nin işletilmesiyle ilgili tüm belgeler yeterince kontrol edilmelidir. Bu belgeler aşağıdakileri içerecektir, ancak bunlarla sınırlı değildir:
- (i) Kalite el kitabı
 - (ii) GLOBALG.A.P. işletim prosedürleri
 - (iii) Çalışma talimatları ve politikaları
 - (iv) Kayıt formları
 - (v) İlgili harici standartlar (örneğin, mevcut GLOBALG.A.P. normatif belgeleri)
- b) Dokümantasyon, ilgili GLOBALG.A.P. standardının gereksinimlerine uygunluğu göstermek için yeterince ayrıntılı olacaktır.



Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DOKÜMAN NO

U.KL.04

GLOBALG.A.P. UYGULAMA KILAVUZU

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

00

02.05.2023

7 / 16

c) İlgili belgeler, görevlendirilen personel ve kayıtlı üretici grubu üyeleri tarafından kullanılabilir olmalıdır.
d) Kalite el kitabının içeriği, ilgili GLOBALG.A.P. standardının gerekliliklerini ve KYS tarafından tanımlanan iç gereklilikleri karşılamaya devam etmesini sağlamak için periyodik olarak gözden geçirilmelidir. Geçerli GLOBALG.A.P. standardında veya yürürlüğe giren yayınlanmış normatif ve zorunlu belgelerde ilgili herhangi bir değişiklik, GLOBALG.A.P. Sekreterliği tarafından verilen süre içinde kalite el kitabına dahil edilecektir.

3.4.1 Belge Kontrol Gereksinimleri

- Belgelerin kontrolünü tanımlayan yazılı bir prosedür olmalıdır.
- Tüm belgeler yayınlanmadan ve dağıtılmadan önce yetkili personel tarafından incelenmeli ve onaylanmalıdır.
- Kontrol edilen tüm belgeler bir yayın numarası, yayın/inceleme tarihi ve uygun sayfa numaraları ile tanımlanacaktır.
- Bu belgelerdeki değişiklikler dağıtımdan önce yetkili personel tarafından incelenip onaylanacaktır. Mümkün olan her yerde, değişikliklerin nedeni ve doğası hakkında bir açıklama yapılacaktır.
- İlgili tüm belgelerin bir kopyası, KYS'nin kontrol edildiği herhangi bir yerde mevcut olacaktır.
- Dokümantasyonun gözden geçirilmesini ve yeni dokümanlar düzenlendikten sonra geçerliliğini yitirmiş dokümanların fiilen iptal edilmesini sağlayacak bir sistem yürürlükte olacaktır.

3.4.2 Kayıtlar

- KYS'nin etkin kontrolünü ve uygulamasını (kalite el kitabının ve diğer ilgili KYS dokümantasyonunun gereklilikleri, politikaları ve prosedürleri dahil) ve ilgili GLOBALG.A.P. standardının gerekliliklerine uygunluğu gösteren kayıtlar olacaktır.
- Kayıtlar en az iki yıl süreyle saklanır.
- Kayıtlar orijinal, okunaklı olmalı, uygun şekilde saklanmalı ve uygun koşullarda tutulmalı ve gerektiğinde denetimler için erişilebilir olmalıdır.
- Çevrimiçi veya elektronik ortamda tutulan kayıtlar geçerlidir. İmza gerekiyorsa, bu, imzalayan kişinin benzersiz referansını ve yetkisini sağlayan bir şifre veya elektronik imza olabilir. Sorumlu kişinin imzasına ihtiyaç varsa, bu da mevcut olacaktır. Elektronik kayıtlar denetimler sırasında hazır bulundurulacaktır. Yedekler her zaman kullanılabilir olacaktır.

3.5. İç Denetimler

- Başvuru sahibi, belgelendirme gerekliliklerine uygunluğu doğrulamak ve sağlamak için belgelendirme kapsamındaki tüm ürünleri ve süreçleri kapsayan tüm üyelerin/yerlerin ve ürün işleme alanların iç bir KYS denetimini ve iç çiftlik denetimlerini gerçekleştirmesi gerekmektedir.
- İç denetimler (KYS, ürün işleme alanları ve üreticiler/alanlar), ilk CTR denetiminden önce ve sonrasında yılda bir kez iç denetçi(ler) tarafından gerçekleştirilecektir.

3.5.1 KYS İç Denetimleri

- GLOBALG.A.P. KYS gereklilikleri en az yılda bir kez denetlenecektir.
- KYS iç denetçisinin gıda güvenliği ve/veya iyi tarım uygulamaları (İTU) konusunda gerekli eğitime sahip olmadığı, yalnızca KYS eğitimi/deneyimi olduğu durumlarda, bu niteliklere sahip başka bir kişi (ve KYS'de tanımlanan) ürün işleme alanı iç denetimlerini gerçekleştirmek ve çiftlik iç denetimlerinin onayını almak için iç denetim ekibinin bir parçasını oluşturacaktır. Gıda güvenliği ve İTU yeterliliği olmayan kişiler çiftlik içi denetim yapamazlar.



Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DOKÜMAN NO

U.KL.04

GLOBALG.A.P. UYGULAMA KLAVUZU

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

00

02.05.2023

8 / 16

- c) KYS iç denetçileri, denetlenen alandan bağımsız olacaktır.
- d) KYS'yi başlangıçta geliştiren kişi, gerekli KYS iç denetimlerini de gerçekleştirebilir. Ancak, KYS'nin günlük devam eden yönetiminden sorumlu kişinin KYS iç denetimlerini yürütmesine izin verilmez.
- e) KYS iç tetkikinin, iç tetkik bulgularının ve iç KYS tetkik(ler)inden kaynaklanan düzeltici faaliyetlerin takibinin kayıtları muhafaza edilmeli ve erişilebilir olmalıdır.
- f) Doldurulmuş KYS kontrol listesi (uygulanabildiği yerde merkezi ürün işleme alanı gereklilikleri dahil) her KYS gereksinimi için yorumları içerecek ve CTR denetimi sırasında CTR denetçisi tarafından incelenmek üzere yerinde mevcut olacaktır.
- g) KYS kontrol listesi, denetlenen KYS temsilcisinin adı ve imzasının yanı sıra dahili KYS denetçisinin adı ve imzasını içermelidir.
- h) Dahili KYS denetiminin 1 günde değil, 12 aylık bir süre boyunca sürekli olarak gerçekleştirilmesi durumunda, önceden tanımlanmış bir program yürürlükte olacaktır.
- i) KYS iç denetimi, GLOBALG.A.P. KYS gereksinimlerine dayalı olacaktır.

❖ GFS için ek gereklilikler şu şekildedir;

- KYS'li üretici grubu/çoklu alan üreticisi, gıda güvenliği politikası beyanını doldurmuş ve imzalamış olmalıdır. Gıda güvenliği politikası beyanının doldurulması ve imzalanması, her yeni belgelendirme döngüsü için yıllık olarak yenilenecek bir taahhüttür.
- KYS (merkezi yönetim), KYS düzeyinde bir beyanı doldurup imzalayarak kuruluş ve tüm üreticileri/alanları için bu taahhüdü verebilir. Bu durumda beyan, KYS iç denetimi için kullanılan KYS kontrol listesine eklenir veya listede yer alır.
- Gıda güvenliği politikası beyanı, KYS düzeyinde doldurulmamış ve imzalanmamışsa, her üretici/alan beyanı ayrı ayrı doldurup imzalamalı ve iç denetim kontrol listesine ekli veya dahil edilmiş halde tutmalıdır.

3.5.2 Üretici/Alan iç tetkikleri

- a) İlgili tüm GLOBALG.A.P. kontrol maddelerine karşı çiftlik iç denetimleri, her kayıtlı üretici/alanda (ilgili üretim tesisleri ve ürün işleme alanları dahil) yılda en az bir kez yapılacaktır. Çiftlik/Saha üretimiyle ilgili kayıtlar (ör. ilaç/bitki koruma ürünü (PPP) uygulama kayıtları) mevcut olmalı ve çiftlik durumuyla (ör. ürünler, görüşmeler, mağazalar) çapraz kontrol için çiftlikte denetlenmelidir.
- b) Çiftlik denetçileri, denetlenen alandan bağımsız olacak ve bu nedenle KYS aracılığıyla atanacaktır. Çiftlik iç denetçileri kendi günlük işlerini denetleyemezler.
- c) Yeni üreticiler/alanlar, sisteme dahil olmadan önce her zaman iç kontrole tabi tutulmalı ve onaylanmalıdır.
- d) Orijinal çiftlik iç denetim raporları ve notları muhafaza edilmeli ve CTR denetimi için erişilebilir olmalıdır.
- e) Çiftlik iç denetim raporu aşağıdaki bilgileri içerir:
- Kayıtlı üretici(ler)in/alan(lar)ın kimliği
 - Kayıtlı üreticinin ve/veya üretim yerinden sorumlu kişinin imzası
 - Tarih
 - Çiftlik iç kontrolör adı ve imzası
 - Kayıtlı ürünler
 - GLOBALG.A.P. kontrol maddelerinin her birine karşı çiftlik iç denetim sonucu
 - Tespit edilen uygunsuzlukların detayları ve düzeltici faaliyetlerin uygulanma süresi
 - Uygunluk hesaplaması ile çiftlik iç denetim sonuçları
 - Çiftlik iç denetim süresi (başlangıç ve bitiş zamanının kaydı)



Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DOKÜMAN NO

U.KL.04

GLOBALG.A.P. UYGULAMA KLAVUZU

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

00

02.05.2023

9 / 16

- Denetim raporunu onaylayan KYS iç denetçisinin adı. Başka herhangi bir inceleme ve onay kanıtı da mümkündür.
- KYS iç denetçisi, sunulan çiftlik iç denetim raporlarına dayanarak üreticinin/alanın GLOBALG.A.P. gerekliliklerine uygun olup olmadığını gözden geçirecek ve karar verecektir.
- Çiftlik içi denetimlerini de gerçekleştiren tek bir KYS iç denetçisi varsa, KYS yöneticisi çiftlik içi denetimleri onaylayacaktır.
- İç denetimlerin 12 aylık bir süre boyunca sürekli olarak gerçekleştirildiği durumlarda, önceden tanımlanmış bir program yürürlükte olacaktır. Bu, ilk belgelendirme denetimleri için geçerli değildir.

3.5.3 Uygunsuzluklar, düzeltici faaliyetler ve yaptırımlar

- a) İç denetim veya CTR denetimlerinden, müşteri şikayetlerinden veya KYS'nin başarısızlığından kaynaklanabilecek uygunsuzlukları ve düzeltici faaliyetleri ele almak için belgelenmiş bir prosedür olacaktır. Bu prosedür, KYS, ürün işleme alanı ve üretici/alan seviyelerinde tespit edilen uygunsuzlukların ve uygunsuzlukların nasıl belirleneceğini ve değerlendirileceğini açıklayacaktır.
- b) Uygunsuzlukları takiben düzeltici faaliyetler değerlendirilmeli ve eylem için bir zaman çizelgesi tanımlanmalıdır.
- c) Düzeltici faaliyetleri uygulama ve çözme sorumluluğu açıkça tanımlanmalıdır.
- d) Tüm iç yaptırımlara KYS tarafından karar verilir.
- e) Bir üretici/alan için bir ürün kısmen askıya alınamaz (yani ürünün tamamı askıya alınır).
- f) Kayıtlı üreticilerin/alanların askıya alınması veya iptal edilmesi konusunda CTR'yi derhal bilgilendirmek için mekanizmalar yürürlükte olacaktır.
- g) Müteakip düzeltici eylemler ve karar verme süreçleri de dahil olmak üzere tüm yaptırımların kayıtları tutulmalıdır.
- h) Üretici grubu üyeleri, ilgili yaptırıma yol açan uygunsuzluk uygun bir şekilde kapatılana kadar üretici grubunu değiştiremez.
- i) Üretici grupları, kabul ettikleri üretici grubu üyeleri hakkında kendileri tarafından düzenlenen ürün askıya alma ve askıya alma işlemlerini kaldırabilir.

3.6. Ürün Geri Çekme

- a) Kayıtlı ürünlerin geri çekilmesini etkin bir şekilde yönetmek için belgelenmiş prosedürler yürürlükte olacaktır.
- b) Prosedürler, geri çekilmeyle sonuçlanabilecek olay türlerini, olası ürün geri çekilmesine ilişkin kararları almaktan sorumlu kişileri, müşterileri ve GLOBALG.A.P. onaylı CB'yi bilgilendirme mekanizmasını ve stok mutabakat yöntemlerini tanımlayacaktır.
- c) İşlem her zaman işletilebilir olmalıdır.
- d) Prosedür, etkin olduğundan ve test kayıtlarının saklandığından emin olmak için en az yılda bir kez uygun bir şekilde test edilmelidir. Son 12 ayda gerçek bir geri çekilme olduysa, yıllık test olarak sayılabilir.

3.7. Dış Kaynaklı Faaliyetler

- a) Herhangi bir faaliyetin üçüncü şahıslara yaptırıldığı durumlarda, bu faaliyetlerin ilgili GLOBALG.A.P. standardının gerekliliklerine uygun olarak yürütülmesini sağlayacak prosedürler mevcut olacaktır.
- b) Herhangi bir alt yüklenicinin yeterliliğinin değerlendirildiğini ve ilgili GLOBALG.A.P. standardının gerekliliklerini karşıladığını gösteren kayıtlar tutulmalıdır.
- c) Taşeronlar, KYS ile ilgili prosedürlere uygun olarak çalışacak ve bu, hizmet seviyesi anlaşmalarında veya sözleşmelerinde belirtilecektir.



Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DOKÜMAN NO

U.KL.04

GLOBALG.A.P. UYGULAMA KLAVUZU

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

00

02.05.2023

10 / 16

d) Ürün işleme alanları taşeronla verilmişse ve zaten Global Food Safety Initiative (GFSI) tarafından kapsam BIII (www.mygfsi.com) için tanınan bir çiftlik sonrası gıda güvenliği sertifikasına sahipse, KYS iç denetçisi asgari olarak şunları denetleyecektir: , ayırışma ve izlenebilirliğin yanı sıra varsa hasat sonrası işlemler. KYS iç denetçisi, şüphe durumunda diğer tüm geçerli kontrol maddelerini yeniden denetleyebilir. Alt sözleşmeli ürün işleme alanı başka bir GLOBALG.A.P. sertifikasyonuna (örn. IFA, CoC, PHA) dahil edilmişse, KYS bu sertifikayı kabul edebilir veya ürün işleme alanının kendi iç denetimini gerçekleştirmeye karar verebilir.

3.8. Sertifikaya Ek Üreticilerin/Alanların Kaydı

a) Geçerli bir sertifikaya (iç onay prosedürlerinin karşılanması koşuluyla) yeni alanlar ve üreticiler eklenebilir. Onaylanan üreticiler/alanlar listesine/listelerine herhangi bir üretici/alan eklenmesi veya çekilmesi durumunda CTR' yi derhal bilgilendirmek sertifika sahibinin sorumluluğundadır.

b) Üreticiler ve alanlar kaydedilerek, bir yıl içinde yeni üreticilerin/alanların en fazla %10'u, CTR tarafından daha fazla doğrulamaya başvurmadan onaylanan listeye eklenebilir.

c) Onaylanan üreticilerin/alanların sayısı bir yılda %10'dan fazla artarsa, yeni eklenen üreticilerin/alanların CTR çiftlik denetimleri ve ek üyelerden KYS'nin en azından ilgili bölümünün denetimi üreticilerin/alanların sertifikaya eklenmesinden önce gerekli olacaktır. KYS'nin ilgili bölümü iç onay prosedürüdür: çiftlik iç denetimi, çiftlik iç denetim raporunun gözden geçirilmesi, yeni üreticinin/alanın KYS iç kaydına "onaylandı" statüsüyle dahil edilmesi.

d) Onaylanan üretici/alan sayısının bir yıldaki artış yüzdesine bakılmaksızın, yeni tescil edilen çiftliklerin daha önce tescil edilen ürünlerin üretim alanını veya üretilen miktarını (su ürünleri yetiştiriciliğinde) bir yılda %10'dan fazla artırması durumunda, yıl veya üretici/alandaki bir değişiklik %10'u aşarsa, sertifikaya ek üreticiler/alanlar eklenebilmesi için yeni eklenen üreticilerin/alanların ilave CTR denetimleri ve KYS'nin en azından ilgili bölümünün CTR tarafından denetlenmesi gerekir.

e) c) ve d)'de CTR tarafından denetlenecek minimum üretici/alan örneği, yeni üretici/alan sayısının kareköküdür.

f) Üretici/alan sayısı ve miktar artışına bakılmaksızın, gözetim CTR denetimleri ile belgelendirme denetimleri arasında sertifikaya yeni bir ürün eklenecekse, üyelerin kareköküne CTR denetimi yapılır. yeni ürünü büyüten siteler.

3.9. Hasat Hariç Tutma

a) Ürün, hasattan önce tarlada satılıyorsa ve hasattan alıcı sorumlu ise, hasada ilişkin ilke ve kriterler belgelendirme kapsamı dışında tutulabilir.

b) Ürün üreticiye aitken hasat işleminin (ister üretici tarafından yapılsın ister fason yaptırılsın) yapıldığı durumlarda, hasada ilişkin tüm kriterler belgelendirme kuruluşu denetiminde ve kapsamında yer alır.

c) "Hasat hariç tutma", hasat başlamadan önce ürünün artık üreticiye ait olmadığı ve üreticinin hasat süreci üzerinde hiçbir kontrolünün olmadığı durumlarda geçerlidir. Hasat sadece üretici tarafından dışarıdan temin ediliyorsa, hariç tutma geçerli değildir.

d) Üretici, başvuru sırasında ayrıntılı bir gerekçe ile ürün bazında hasat dışı bırakma başvurusunda bulunur.

e) Yalnızca üreticinin alıcı ile, hasatçının/alıcının aşağıdakilerin hepsini yapacağını belirten bir sözleşmesi olması durumunda hasat sürecini hariç tutulabilir:

(i) Hasattan önce ürünün mülkiyetinin alınması gerekmektedir.

(ii) Hasadın yalnızca hasat öncesi aralığa uyulduktan sonra gerçekleşmesini sağlamak gerekmektedir.

(iii) Ürünün hasattan sonra işlenmesi gerekmektedir. (sadece hasat sırasında değil)

(iv) Tüm ürünün satın alınması gerekmektedir. (üretici ürünün bir kısmını hasat ederse ve diğer kısmını hasattan önce satarsa, hasat hariç tutma mümkün değildir)



Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DOKÜMAN NO

U.KL.04

GLOBALG.A.P. UYGULAMA KLAVUZU

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

00

02.05.2023

11 / 16

- f) Üretici, GLOBALG.A.P.'e kayıt sırasında alıcıyı tanıımıyorsa, aşağıdakiler sağlanır:
- (i) Hasat öncesi aralığı hakkında hasatçıyı/alıcıyı bilgilendirmek için üreticiden bir beyan.
 - (ii) Hasatçı/alıcı belirlenir belirlenmez, alıcıyla, e) bendindeki tüm hususları içeren bir sözleşme yapılması gerekir.
- g) Bir ürün için hasat hariç tutulması durumunda, o ürün için ürün işleme de hariç tutulacaktır.

3.10. Hasat Sonrası Ürün İşlemenin Hariç Tutulması

- a) Ürün işleme, depolama, kimyasal işlem, budama, yıkama veya hasat edilen ürünün diğer malzeme veya maddelerle fiziksel temasa sahip olabileceği diğer işlemler gibi ürünlerin her türlü hasat sonrası işlemlerini içerir. Her bir ürün için özel proseslerin detayları, kontrol listesi notlarında yer alacaktır.
- b) Ürün gün içinde çiftlikte bir toplama noktasında teslim alınmayı bekliyorsa bu durum depolama sayılmaz. Ürün gece boyunca veya daha uzun süre depolanırsa, bu depolama olarak kabul edilir ve ilgili gereksinimler uygulanır.
- c) Ürün işleme üreticinin sorumluluğunda gerçekleşmiyorsa, bu durum, ürün başına başvuru sırasında beyan edilir ve sertifikada belirtilir.
- d) Ürün ambalajlama işlemi; üreticinin paketleme/taşıma/depolama/etiketleme üzerinde herhangi bir kontrolünün olmadığına dair yazılı bir kanıtın (sözleşme ya da anlaşma) olduğu, ürünün üreticiye iade edildiği, üreticinin ürüne ait sorumluluğunun ortadan kalktığı durumların haricinde, ürünün ambalajlama sırasında (üretici ya da alt yüklenici tarafından yapılması fark etmeksizin) üreticiye ait olduğu her durumda dahil edilmelidir. Bu gibi durumlarda, ürünün GLOBALG.A.P. sertifikasyon durumunun devamı için, paketleme/taşıma/depolama/etiketleme yapan tüzel kişinin Gözetim Zinciri (CoC) sertifikasına sahip olması gerekir.
- e) Ürün ambalajlama işlemi; üreticinin paketleme/taşıma/depolama/etiketleme üzerinde herhangi bir kontrolünün olmadığına dair yazılı bir kanıtın (sözleşme ya da anlaşma) olduğu, ürünün üreticiye iade edildiği, üreticinin ürüne ait sorumluluğunun ortadan kalktığı durumların haricinde, ürünün ambalajlama sırasında (üretici ya da alt yüklenici tarafından yapılması fark etmeksizin) üreticiye ait olduğu her durumda dahil edilmelidir. Bu gibi durumlarda, ürünün GLOBALG.A.P. Sertifikasyon durumunun devamı için, paketleme/taşıma/depolama/etiketleme yapan tüzel kişinin Gözetim Zinciri (CoC) sertifikasına sahip olması gerekir.
- f) PHU, bir PHA sertifikası kapsamındaysa (örneğin, alt sözleşmeli PHU), ürün işleme ile ilgili kriterleri kapsadığı kabul edilir. Daha fazla izlenebilirlik veya hasat sonrası işlem gereksinimlerinin denetlenmesine gerek yoktur ve PHU, sertifika ekine dahil edilebilir.
- g) Bir üretici, ürünü çiftlikte değil de GLOBALG.A.P. sertifikasına sahip başka bir üreticinin işleme ünitesinde gerçekleştiriyorsa (aynı ürünler için ürün işleme dahil olduğu durumlarda), diğer firmanın sertifikası kabul edebilir veya işleme ünitesinin tekrar denetimi gerçekleştirilebilir.

4. DENETİMLER

4.1. İlk denetimler

- a) İlk denetim, belgelendirme için dahil edilecek her bir ürünün hasat faaliyetlerini ve varsa ürün işlemeyi kapsayacaktır. Diğer saha çalışmaları, mümkün olduğunda farklı bir zamanda denetlenebilir, ancak bu zorunlu değildir.
- b) Denetim, mümkün olduğu kadar çok kontrol maddesini dahil etmek için hasada mümkün olduğunca yakın yapılmalıdır.



Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DOKÜMAN NO

U.KL.04

GLOBALG.A.P. UYGULAMA KLAUZU

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

00

02.05.2023

12 / 16

- c) Denetim hasattan önce yapılırsa, bazı kontrol maddelerini denetlemek mümkün olmayacaktır. Sonuç olarak, bir takip denetimi gerekli olacaktır. Geçerli tüm kontrol maddeleri denetlenmeden ve tüm uygunsuzluklar kapatılmadan hiçbir sertifika düzenlenmeyecektir.
- d) Denetim hasattan sonra yapılırsa, ilgili kontrol maddelerini denetlemek imkânsız olacağı ve bu durumda bir sonraki hasada kadar belgelendirme mümkün olmayacağı için üretici söz konusu hasatla ilgili kontrol maddelerine uygunluğun kanıtını elinde tutmalıdır.
- e) Hasadın hariç tutulması durumunda, denetim, ilgili tarımsal faaliyetlerin yürütüldüğü bir zamanda yapılacaktır.
- f) Üretici birden fazla ürün için sertifika isteyebilir ve ürünlerin hepsi aynı mevsimsel zamanlamaya sahip olmayabilir – yani, bir ürünün hasadı diğer ürünlerin hasadı ile aynı zamana denk gelmeyebilir. Yukarıdaki gereklilikler, üretim ve hasat süreçlerindeki benzerliklere ve bunların risklerine dayalı ürün gruplamaları için geçerlidir. Denetçi, ürün(ler) sertifikaya eklenmeden önce bu gruplamalardaki her ürün için geçerli tüm kontrol maddelerini denetleyecektir. Her ürün grubundaki en az bir ürün için hasat ve ürün işleme süreçlerine ilişkin yerinde denetim zorunludur.
- g) Tesis kapsamı için, yalnızca bir merkezi ÜİA varsa (yani, birden fazla üretici grubu üyesi tarafından kullanılıyorsa), işletmedeyken her yıl denetlenecektir. Birden fazla merkezi ÜİA olması durumunda, kayıtlı olan toplam ÜİA sayısının karekökü, aktif durumdayken denetlenecektir.
- h) Ürün işlemenin merkezi olarak değil, üretici grubu üyelerinin çiftliklerinde yapılması durumunda, denetlenecek üretici grubu üyelerinin numunesi belirlenirken bu faktör dikkate alınır. PHU daha sonra çiftliğinde bulunduğu belirli üretici grubu üyesi içinde denetlenir.
- i) Ürün işlemenin merkezi olarak değil, üretici grubu üyelerinin çiftliklerinde yapılması durumunda, denetlenecek üretici grubu üyelerinin örneklemesi belirlenirken bu faktör dikkate alınır. ÜİA daha sonra çiftliğinde bulunduğu belirli üretici grubu üyesi içinde denetlenir.
- j) Yıllık olarak 1 KYS denetimi gerçekleştirilir.
- k) KYS denetimleri (haberli ve habersiz) bir KYS denetçisi tarafından yapılacaktır.
- l) İlk belgelendirme denetimi sırasında, KYS denetimi, eğer uygunsa, merkezi ürün işleme alanlarını içerecektir. Sonraki denetimler sırasında, riske dayalı olarak gözetim denetimi sırasında bir veya daha fazla merkezi ÜİA' nı görmeye karar verilebilir.
- m) CTR, ilk denetim sırasında KYS'nin haberli bir denetimi ve ardından yılda bir haberli denetimler gerçekleştirecektir.
- n) Ancak, sonraki denetimler için, KYS'li sertifikalı üretici gruplarının/çoklu alan üreticilerinin yıllık KYS denetimlerinin en az %10'u habersiz yapılacaktır. Habersiz SK denetiminin bildirim süresi 48 saati (2 iş günü) geçemez. Üreticinin önerilen tarihi kabul etmesinin imkânsız olduğu istisnai durumda (tıbbi veya diğer haklı nedenlerle), üreticiye habersiz bir denetiminden haberdar olmak için bir şans daha verilecektir. Gerekçelendirmenin nesnel kanıtları olmalıdır (örneğin, tıbbi belge). Haklı bir neden olduğuna dair kanıt yoksa, üretici habersiz denetimini kabul eder veya askıya alınır. İlk önerilen tarih kabul edilmediği takdirde, ret gerekçeli olsun ya da olmasın, üretici yazılı olarak uyarılır. Üretici, yeni bir habersiz denetimi için 48 saatlik bir bildirim daha alacaktır. Bu denetim gerçekleştirilemezse, tüm ürünlerin askıya alınması (yani sertifikanın askıya alınması) verilecektir. Habersiz denetimi yapıldığında askıya alma kaldırılacaktır.
- o) Kayıt sırasında, KYS'li üretici grubu/çoklu alan üreticisi, habersiz bir CTR denetimi için müsait olmadığı en fazla 15 gün belirtebilir

4.2. Devam Eden (Müteakip) Denetimler

- a) KYS'si olmayan sertifikalı bireysel üreticilerin %10'unun müteakip denetimleri habersiz yapılacaktır.
- b) İki yeniden belgelendirme denetimi arasında en az altı aylık bir süre bulunmalıdır.

- c) Üreticinin GLOBALG.A.P. BT sistemlerine yeniden kaydı yapılana kadar denetimi yapılamaz. Kayıt yenileme, bir sonraki devam eden denetiminin tarihinden önce tamamlanacaktır.
- d) Denetim, ilgili tarımsal faaliyetlerin ve/veya işlemenin (yalnızca depolama değil) yürütüldüğü bir zamanda yapılacaktır. Denetim zamanlaması, tüm kayıtlı ürünlerin, denetim sırasında mevcut olmasa bile, belgelendirme gerekliliklerine uygun olarak ele alındığına dair güven kazanmasına izin verecektir. Sezon dışında veya çiftçilik faaliyetlerinin minimum düzeyde olduğu zamanlarda denetimden kaçınılacaktır.
- e) Ürün işleme belgelendirme kapsamına giriyorsa, saha(lar)da/tesis(ler)de ürün işleme yıllık olarak denetlenir. Bu yapılan denetim, ürün işleme süreci aktifken yapılmalıdır. Tarafımızdan yalnızca riskin düşük olduğunu açıkça gösteren bir risk değerlendirmesi yapılmışsa, ürün işleme iki yılda bir operasyon (aktifken) sırasında denetlenebilir. Risk değerlendirmesi, işlenen ürün(ler)in yanı sıra ilgili ürün(ler)le ilgili bilinen gıda güvenliği olaylarını ve belirli kriterlere bakmak için GLOBALG.A.P. 'ten gelen tüm direktifleri dikkate alacaktır. Seçilen denetim zamanlaması gerekçesi kayıtlarda tutacaktır. Bu istisna yalnızca KYS'si olmayan Seçenek 1 bireysel üreticiler için geçerlidir.
- f) Ürün işleme belgelendirme kapsamından çıkarılmışsa, denetim en az iki yılda bir hasat mevsiminde planlanacaktır. İlgili yılda her ürün grubu için başvurusu alınmış en az bir ürünün hasat dönemi yerinde denetlenir. Ürün gruplamaları, üretim ve hasat süreçlerindeki benzerlikler ve risklere göre yapılır. Seçilen denetim zamanlaması ve kullanılan ürün gruplarının gerekçeleri yazılı olarak tutulmalıdır.
- g) Ürün gruplamalarında aşağıdaki süreç açıklamaları temel alınabilir:
- (i) Mekanik hasat (Tek hasat yönteminin bu olduğu durumlarda, çalışırken hasadı gözlemlemeye gerek yoktur. Hasattan önce veya sonra yalnızca makine ve hasat makinesinin çalışmasıyla ilgili kayıtların kontrol edilmesi yeterlidir.)
- (ii) GLOBALG.A.P. ürün listesinde yüksek riskli olarak sınıflandırılmayan ürünlerin manuel olarak toplanması.
- (iii) GLOBALG.A.P. ürün listesinde yüksek riskli olarak sınıflandırılan ürünlerin manuel olarak toplanması.
- (iv) Sahada paketlenme.
- h) Üretici, bir sonraki döngü için belgelendirmeye devam etmeyi taahhüt etmezse, bir sertifikanın, aynı yıl hasat edilen mahsulün birden fazla hasat ve yetiştirme döngüsünü kapsamak için kullanılabileceği durumlardan kaçınmak için yeterli önlemlerin alınması gerekmektedir. (örn., sertifika geçerliliğini kısaltmak). Ürünün hasat dönemine göre yeniden teyit için son tarih belirlenebilir.
- i) Birden fazla ardışık ürün: Denetim sırasında, üretici ve işçilerle yapılan görüşmeler, belge ve kayıtların incelenmesi vb. dahil olmak üzere, belgelendirme kapsamına giren tüm ürünlerin üretim süreci yerinde denetlenecektir. Üretici tüm kayıtlı ürünler için uygulanabilir kontrol maddelerine uygunluk kanıtlarını tutacaktır.

Hasat mevsiminde denetimin yapılmasına gerek olmadığı yıllarda ve/veya ürünlerin aynı mevsimsel zamanlamaya sahip olmadığı durumlarda, ürünlerden en az birinde ilgili tarımsal faaliyetlerin yerinde gözlemlenebileceği bir tarih seçilmelidir.

Kayıtlı ürünlerin hasat mevsimleri arasındaki fark dört aydan uzunsa veya sertifika geçerlilik süresinin uzatılması sırasında karşılanamıyorsa, hasada özgü gereklilikler için ek denetimler yapılabilir.

4.3. Çiftlik Denetim Süresi

- a) Çiftlik denetim süresi, çiftlik yönetimi ile bir açılış toplantısına, ilgili tüm GLOBALG.A.P. standart gerekliliklerinin eksiksiz bir değerlendirmesine, uygulanabilir kontrol listesinin tamamlanmasına ve sonuçların üreticiye sunulmasına izin veren süreci kapsamaktadır.
- b) Bitki kapsamı için olağan çiftlik denetim süresi, sahada üç ila sekiz saat arasındadır. (KYS 'siz Seçenek 1 bireysel üretici için).

c) Üç saatlik minimum süre, en basit koşullar için geçerli olacaktır (bir üretim yeri, bir veya birkaç ürün, basit makine, az sayıda işçi, ürün işleme yapılmaması, müteakip CB çiftlik denetimi, iyi organize edilmiş dokümantasyon, vb.). Bu minimum süreye hazırlık, seyahat (denetim sırasında) ve GRASP değerlendirmesi veya kayıt kapsamına dahil olan herhangi bir ek denetimi dahil değildir.

d) Çiftlik denetim süresi, basit durumlarda Seçenek 2 üretici grubunun veya KYS'ye sahip Seçenek 1 çoklu tesis üreticisinin üretici grubu üyesi/üretim yeri başına en az iki saattir. Bununla birlikte, çiftçilik durumunun karmaşıklığına bağlı olarak, belirli koşullar için daha kısa süreler haklı gösterilebilir.

e) Çiftlik denetim süresini minimum üç saatin üzerine çıkaracak faktörler (liste kapsamlı değildir ve hem Seçenek 2 üretici grubu üyelerinin hem de Seçenek 1 bireysel üreticilerin üretim sahaları için geçerlidir) aşağıdakileri içerir:

- (i) İlk çiftlik denetimi
- (ii) Devam eden çiftlik denetimine yeni ürün eklenmesi
- (iii) Devam eden çiftlik denetimine yeni yer eklenmesi
- (iv) Depolama içermesi
- (v) Ürün işleme içermesi
- (vi) Değişik tipte ürünler
- (vii) Değişik hasat tipleri (Hasat metotları)
- (viii) Çoklu alanlar ve yerler
- (ix) Taşeron kullanımı

5. İÇ KONTROL

a) İç kontrol:

- (i) Geçerli kontrol maddelerinde tanımlanan gerekliliklere uygunluğu doğrulamak için belgelendirme kapsamındaki tüm kayıtlı üretim tesislerini, ürünleri ve süreçleri kapsar.
- (ii) Üretici tarafından veya üreticinin sorumluluğu altında yürütülmelidir.
- (iii) Dış denetimden önce yıllık olarak yapılacaktır.

b) Doldurulmuş iç kontrol listesi:

- (i) İnceleme için her zaman alanda mevcut olmalıdır.
- (ii) Uygulanamaz ve uygun olmayan tüm majör ve minör kontrol maddeleri için gözlemlenen kanıtların yorumlarını içerir. Tavsiyeler, uygulanabilir olup olmadıklarına veya uyulmadıklarına bakılmaksızın yorum gerektirmez.

6. KALİFİKASYON GEREKLİLİKLERİ

6.1. Dahili KYS ve Çiftlik Denetçileri İçin Resmi Nitelikler

6.1.1. KYS iç denetçisi

Sertifikasyon kapsamıyla ilgili bir disiplinde (bitkiler ve/veya su ürünleri yetiştiriciliği) lise sonrası diploma veya yeterlilikten sonra ilgili kapsamda iki yıllık deneyime sahip bir ziraat lisesi yeterliliği veya yeterlilikten sonra KYS'de iki yıllık deneyime ve ilgili kapsamda üç yıllık deneyime sahip başka bir lise yeterliliği.

6.1.2. Çiftlik iç Denetçisi

Sertifikasyon kapsamıyla ilgili bir disiplinde (bitkiler ve/veya su ürünleri yetiştiriciliği) lise sonrası diploma; veya yeterlilikten sonra ilgili kapsamda iki yıllık deneyime sahip bir ziraat lisesi yeterliliği; ya da üç yıllık sektöre özgü deneyime (örneğin, ilgili üründe kendi operasyonları dahil olmak üzere çiftlik yönetimi; ilgili üründe ticari



Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DOKÜMAN NO

U.KL.04

GLOBALG.A.P. UYGULAMA KLAVUZU

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

00

02.05.2023

15 / 16

danışman; belirli ürünlerle ilgili saha deneyimi) ve ilgili eğitim fırsatlarına katılıma sahip herhangi bir lise yeterliliği belgelendirme kapsamı.

6.2. Teknik Beceriler Ve Nitelikler

6.2.1. KYS yöneticisi

KYS ile ilgili KYS iç denetçi eğitiminin ve ilgili GLOBALG.A.P. standardı ile ilgili eğitimin tamamlanması (toplam minimum süre 16 saat)

6.2.2. KYS iç denetçisi

a) Uygulamalı KYS bilgisi

b) KYS ile ilgili iç KYS denetçi eğitiminin tamamlanması (minimum süre 16 saat)

6.2.3. Çiftlik iç denetçisi

Çiftlik iç denetçilerinin onayı yalnızca aşağıdakilerin bir sonucu olarak gerçekleşir:

a) Denetimin temel ilkelerini anlatan bir günlük uygulamalı denetim eğitimi.

b) Halihazırda deneyimli bir denetçi tarafından iki belgelendirme kuruluşu veya GLOBALG.A.P. çiftlik iç denetiminin (veya diğerinin) ve KYS iç denetçisi, kalifiye bir çiftlik iç denetçisi veya belgelendirme kuruluşu tarafından yapılan bir başarılı tanık denetiminin gözlemlenmesi ile gerçekleşir.

6.2.4. KYS ve çiftlik iç denetçileri için gıda güvenliği ve iyi tarım uygulamaları eğitimi

a) Resmi niteliklerin bir parçası olarak veya Codex Alimentarius prensiplerine dayalı resmi bir kursun ve ya gıda güvenliği yönetimi standartlarında (örn. ISO 22000, BRCGS, IFS, PHA) eğitimin başarılı bir şekilde tamamlanması yoluyla HACCP prensiplerinde eğitim almış olmak

b) Resmi niteliklerin bir parçası olarak veya resmi bir kursun başarıyla tamamlanması yoluyla gıda hijyeni eğitimi almış olmak

c) Bitkisel üretim kapsamı için: resmi niteliklerin bir parçası olarak veya resmi eğitimin başarıyla tamamlanması yoluyla bitki koruma, gübre ve entegre haşere yönetimi eğitimi; bu konularda uzmanlar tarafından verilen tüm resmi eğitimler

d) Her durumda iç denetçiler, denetledikleri ürünler hakkında pratik bilgilere sahip olacaktır. Deneyim, ürün özellikleri ve taşıma operasyonları ile ilgili eğitimlerle tamamlanabilir. Bu eğitimler şirket içinde yapılabilir.

6.3. İletişim Becerileri

a) KYS yöneticisi ve iç denetçi(ler), ilgili ana dilde/çalışma dilinde “çalışma dili” becerilerine sahip olacaktır. Bu, ilgili çalışma dilinde yerel olarak kullanılan uzman terminolojiyi içerecektir.

b) Bu kuralın istisnaları, iç denetimden önce CTR ile görüşülüp önceden açıklığa kavuşturulacaktır.

6.4. Bağımsızlık Ve Gizlilik

a) İç denetçilerin kendi çalışmalarını denetlemelerine izin verilmez. Kilit personelin bağımsızlığı KYS tarafından kontrol edilmeli ve sağlanmalıdır (yani, bir iç KYS denetçisi kendi operasyonlarını veya son iki yılda danıştığı bir üreticiyi değerlendiremez, KYS yöneticisi KYS denetimleri yapamaz, vb.).

b) Kilit personel, bilgi ve kayıtların gizliliğini korumak için üretici grubunun/çoklu saha üreticisinin prosedürlerine sıkı sıkıya uyacaktır.

Not: İç denetçilerin nitelikleri BK'ler tarafından yıllık olarak değerlendirilecektir.



Uluslararası Belgelendirme & Denetim Ltd. Şti.
International Certification & Auditing Co. Ltd.
© CTR LTD. ŞTİ.

DOKÜMAN ADI

DOKÜMAN NO

U.KL.04

GLOBALG.A.P. UYGULAMA KLAVUZU

REV. NO.

REV. TARİHİ

SAYFA NO.

00

02.05.2023

16 / 16

7. REVİZYON KAYDI

Revizyon Numarası	Revizyon Gerekçesi	Revizyon Tarihi
00	İlk yayın	02.05.2023